

KURJER LITEWSKI

w WILNIE dnia 5 Pazdziernika V. S. ROKU 1867

LONDYN d. 12. Września. Pomyślność przeciwnościami przeplatana bywa. Ledwie rząd wiadomość odebrał z północy od Admirała Gambiera i Lorda Catcharta o wylądowaniu woysk Angielskich w Zelandyi, ułatwionych trudnościach wyprawy, a zatem blizkiej nadziei podbicia Coppenhagi, Sundu, i flotty Duńskiej; gdy Admiralicya przerażoną została smutnem doniesieniem o niepomyślnym skutku przedsięwziętego zawojuwania osad Hiszpańskich w Ameryce południowej. Nie tylko nie zdobyliśmy po wtórnie stolicy Buenos Ayres, ależ nie mogliśmy utrzymać się w zdobytych miastach Montevideo i Maldonado, owszem trzeba było woyskom i flotom Brytanii W. ustępować z rzeki Plata, i wyrzec się nadziei szkoderia naszym nieprzyjaciółom w tej stronie.

Rzetelne było doniesienie, iż G. Achmuty i Admirał Stirling naatępcy poymanego G. Beresforda i odwołanego Kapitana Pophama, odebrali znaczne posiłki, przyłączył się do nich naprzód G. Crawford, później Whitelocke z Przysłanką dobrej nadziei i portów Europejskich wysłani; tym sposobem urosła Jerzego 3 potęga w Montevideo do 12 okrętów liniowych, wielu fregat, korwet, i statków przewozowych; żołnierza zaś lądowego było więcej 12 tysięcy; nikt przeto z Anglików nie wątpił, że Buenos Ayres dobyte w pierwiastkach łatwo może być siłami, ogromnym opierać się nawet nie zechce. Stało się jednak inaczej przeciw nadziei, odmianę sprawił jeden człowiek, okrętoś wy kapitan Francuzkiego narodu Liniers dzi. w służbie Króla Katolickiego zostający. Wiadomo jest, że ten rycerz arestować kazał Wice Króla i wielu innych urzędników Hiszpańskich, widząc powolnemi do prędkiej z nieprzyjacielem ugody. Odebrał lub nie od Wice Króla Peruńskiego z Limy posiłek, wątpić możemy, gdyż przeprawa lądowa długa jest i trudna; iakie usiłowania czynili Anglicy, co sprawił wódz przeciwny strony, czytamy w następujących pismach.

Pierwsze jest list Ministra Lorda Castlereagha do Maira Londynu. Donosząc, powiada, że dziś rząd odebrał raport od GL Whitelocke najwyższego kommandanta woysk Angielskich na rzece Platy, z którego widzi, że potęga nasza przy dobywaniu miasta Buenos Ayres zacięty odpor znalazła w Hiszpańskiej załodze, i chociaż d. 5 lipca z wielkiem usiłowaniem i stratą zaiechaliśmy część pomienionej stolicy; później jednak trzeba było koniecznie robić

ugodę z G. Liniers wodzem Hiszpańskim; tego skutkiem jest iż flotty i woyska Brytańskie w przeciągu 2 miesięcy ustąpić muszą z miejsc dawniej zdobytych i całej Ameryki południowej; nieprzyjaciół zaś z swojej strony przyrzekł obdarzyć wolnością wszystkich ińców naszych, którzy zostali poymani od początku do końca kampanii nad rzeką Platą. Strata woysk Angielskich w rozprawie pod Buenos Ayres nie wynosi nad 306 ludzi poległych, 674 rannych, 208 obłąkanych.

Lecz w tym rachunku omyłka być musi, iak pokaże się z drugiego pisma które niżej położymy. Z Generalów nie zginął żaden, Crawford tylko był poymany. Officerów zabitych liczono 14 tylko, między którymi najznacznieszy jest Major Trotter i 2 Kapitanów.

Drugie pismo od Ministra Castlereagha Lordowi Mairu przesłane jest rapport GL Whitelocke d. 10 lipca z Buenos Ayres; donosi naprzód, że zabrawszy całe woysko lądowe na flotę w Montevideo i Maldonado, d. 28 czerwca wysiadł pod Ensenada, i złamawszy trudności wszelkie, stanął pod stolicą Hiszpańskich osad i zaczął oblężenie. Liniers miał wiele zbroynego ludu, i przez kilka miesięcy gotował się pilnie do wytrzymania szturmów; nie tylko twierdze, ale nawet domy wałów bliższe osadził armatą. Wódz Angielski nie miał dość żołnierza, żeby mógł porządne oblężenie prowadzić, i wystawiać się na liczne wycieczki; przeto postanowił woysko swoje podzielić na kolumn kilka, i nagle wtargnąć do miasta; żołnierzom rozkazano iść w milczeniu głębokiem przez ulice, i ognia nie dawać, dopóki nie staną wszyscy na miejscach wyznaczonych.

Prawe skrzydło i centrum pod przewodnictwem GG. Achmuty i Lumley wykonały rozkaz pomyślnie, chociaż w marszu ucierpiały bardzo wiele, będąc wystawione na straszliwy ogień z dachów i rowów przedzielających ulice; lecz nic nie wstrzymało zapalczywości żołnierza Brytańskiego. Skrzydło lewe mniej pomyślnie dokazywało. Naczelnik onego G. Crawford stracił naprzód tylną dywizyą, która zupełnie przez Hiszpanów opasaną wyciętą, i zniszczoną została. Z tej klęski lud nasz uszedłszy oparł się o klasztor: lecz w okamgnieniu przybył na to miejsce Liniers na czele 6 tysięcy Hiszpanów, atakował natarczywie, i nakoniec przymusił wodza Angielskiego do poddania się przewyższającej potędze.

Tegoż czasu sam GL Whitelocke przybywszy z woyskiem świeżem, i złączywszy się z

GG. Achmuty i Lumley, którzy we środku miasta gościli, opanował rynek zwany Tauros i drugi przed arsenałem będący; lecz tę korzyść znakomitą przypłacili Anglicy stratą 2500 najlepszych żołnierzy, zabitych, ranionych, i poymanych przez Hiszpanów. Na tém zszedł dzień 5 lipca. Na zaiutrz rano gdyśmy się gotowali do nowej walki, rządzący w Buenos Ayres G. Liniers pisał do G. Whitelocke, oświadczając że rozkaże nam wydać wszystkich ieńców poymanych wczoraj, tych nawet przyda którzy z G. Beresford wzięci dawniej byli, jeżeli Angielscy wodzowie nie tylko wstrzymać się zechcą od kroków nieprzyjacielskich, ale też wojsko i flotta Jerzego 3 przyrzeką wyprowadzić z rzeki Plata. W przeciwnym zdarzeniu, gdyby G. Whitelocke umyślił koniecznie szturm ponowić, Liniers ręczyć nie śmie za całość i życie w niewolę wziętych Anglików, zwłaszcza widząc mieszkańców stolicy Buenos Ayres nieskończenie rozjątrzonych. W tak trudnym razie GL. Whitelocke przyjmuje odezwę nieprzyjaciela, i podpisuje wnet ugodę, według brzmienia której wojska nasze w 2 miesiącach ustąpić powinny z Montevideo, Maldonado, i rzeki Plata.

Na okręcie który przyniósł rządowi tak smutną i niespodzianą wiadomość, powrócili GG. Achmuty i Crawford; za wodzami wkrótce wypłynąć mieli żołnierze, których politycy nasi wysyłają raz na zajęcie graniczący z krajem Plata Brazylii, drugi raz im każą zajmować wyspę Maderę, gdyż potwierdza się i coraz podobniejszą jest do prawdy pogłoska, że Francuzi i Hiszpani myśleć nie przestali o zajęciu i osadzeniu Portugalskich portów.

Przybył niedawno z Lisbony do Falmouth w dniach 13 pocztarski statek; prywatne listy z tamtąd odebrane doniosły, że Król Katolicki wyraźnie żąda, ażeby Regent Portugalski X. Brazylii 15 okrętów liniowych i fregat uzbroił, podobno dla złączenia onych z flotą Hiszpańską; iakoż niektóre są przygotowane do wyjścia pod żagle, inne gotować zaczęto. Nie wiemy co w takim razie uczyni dwór Lisboński, do związku przystąpi z nieprzyjacielem naszym, czyli też zechce zachować dawne z Anglią przyznanie; podobnym sposobem zgadnąć trudno, rząd nasz dopuści Portugalczykom iednoczyć się z Francją i Hiszpanią, czyli też uprzedzając nieprzyjacielskie zamysły, każe flotom i wojskom Brytańskim postąpić z Lisboną, iak uczyniły z Coppenbagą, dobyć stolicę, uprowadzić flotę.

Cokolwiek nastąpi, to dziś pewna, iż Admiralicja trzy wyprawy nowe gotować rychley każała; pierwszy naczelnikiem jest G. Beresford w Buenos Ayres poymany przez Hiszpanów i na wolność puszczony; ten w Cork Irlandzkim porcie zabiera na przewozowe statki 8 tysięcy żołnierza lądowego, wiele artylleryi i żywności; wyprawę drugą z Portsmouth wyprowadzi G. Stewart Graffem de Maida na-

zwany w nadgrode zwycięztwa odniesionego r. 1806 nad Francuzami w Królestwie Neapolitańskiem; potęgi jego liczba niewiadoma, dano iemu drugie i trzecie bataliony wielu regimentów milicyi i ochotników. Trzeciej wyprawy naczelnik ieszcze nie wyznaczony, gotuje się także w Portsmouth, i składać się ma z 3 tysięcy żołnierza lądowego.

Głęboka jest tajemnica, dokąd pódyą te wojska, którym na straż Admiralicja przydaie potężną eskadrę, do Sundu, Lisbony, Brazylii, Canady, o tém nie wątpiemy, że dzisiejsi Ministrowie, iak powiedział Lord Castlereagh, trzymać się postanowili przykładu Pitta, to jest zawsze mieć gotowe floty i wojska, ażeby Francya, Hiszpania, Hollandya w Europie, po wszystkich częściach świata, na lądzie i morzu, gdziekolwiek będą nieprzyjaciele Brytańni, lekali się pomsty w mieczu surowey, a zprzymierzenie narodu naszego pomoc obecną widzieli. Z okoliczności poniesionych klęsk w Buenos Ayres odnowiły się narzekania przeciw Kapitanowi Popham, który nieszczęśliwą wyprawę zaczął bez wiedzy rządowej.

Skutek teyże wyprawy odnowił między politykami dawne pytanie, łatwo jest czyli też trudno i niepodobno podbić Amerykę Hiszpańską. Sama tylko dziś Brytańnia W. dzieło przedsięwziąć może, mając ogromną potęgę na morzu, i mogąc bez przeszkody na każde miejsce przenosić wojska naylicznieysze. Wprawdzie za pamięci oyców daremne usiłowania były Admirala Anson w Peru, Admirala Vernon przeciw Carthagenie, i dzisiejsza wyprawa do Platy nie lepiej się powiodła; lecz iak dawnym tak dzisiejszym Ministrom zarzucić można, że siły potrzebney wodzom nie dali do zwalczania nieprzyjaciół; lepiej opatrzony Admiral Pococke podbił Hawanę, Dracke Manillę. Hiszpańskie pisma rozwiązują trudność, wyliczając, iak wielka jest potęga Króla Katolickiego we wszystkich prowincjach nowego świata; tę poznawszy Anglicy pomiarkują, iakim sposobem wyprawy nowe przedsięwziąć i uskutecznić powinni.

W Mexico czyli nowej Hiszpanii ma Król Katolicki 9500 regularnych żołnierzy, 24 tysiące milicyi; w Guatimali 1100 żołnierzy, 7600 milicyi; w Yucatan 2200 żołnierzy; w Cubie 2600; w Floridzie 2000; w Portorico 4400; w Caracas 9000; w nowej Grenadzie 11000; nad rzeką Plata 21000, w Peru 11000; w Chili 3400; na wyspach Filipińskich 12000 zbroynych; do tey liczby przydawszy mnieysze twierdz załogi Król Katolicki ma ogółem w osadach obrońców 130 tysięcy. Liczbę podnieść można w potrzebie wzywając do obozu mieszczan zbroynych, którzy od Karola 3 przypuszczeni do służby i wojskowych zaszczytów, przywiązali się do oyczyzny, i na iey obronę chętnie wezmą się do broni. Gdyby więc zamorskie dzierżawy Króla Katolickiego żadnych posiłków nie odbierały z Hiszpanii Europejskiej zawsze iednak same

przez się utrzymywać się mogą czas długi, zwłaszcza jeżeli rządzący prowincjami posiłki sobie dawać zechcą.

Europejska potęga Króla Katolickiego liczy 3800 gwardyi, Karabinierów 7000, inney iazdy 18000, piechoty ciężkiej 92000, w której znajduie się 6 półków Szwaycarskich, 7000 lek- kiej, 6000 artylleryi, 1400 inżynierów, 30000 milicyi, ogółem 150000 zbroynego ludu; nie li- cząc maytków i morskich żołnierzy.

Rękopismów znalezionych w Herculanum, które Król Ferdynand 4 darował X. Gallii, roz- winąć nie potrafiono w Anglii, i po doświad- czeniach wielu mniej pomyslnych robotę za- niechano; nie wiemy czyli w Paryżu lepiej powiodło się przedsięwzięcie, które Neapolitań- czykowi Piaggia sławę ziednało w oyczyźnie.

Obywatel Hrabstwa Essex Stuart Billercay pocieszył chorujących na suchoty doniesieniem, że sam podobną chorobą do grobu zbliżony, powrócił do zdrowia zupełnego w roku teraz- niejszym, iedząc co dzień po 3 lub 4 kwarty porzeczek dojrzałych białych i czerwonych; wie- le innych osob w tymże kraju znaiomych one- mu ratowało się od suchot podobnym lekar- stwem.

Uczony Bennet na świat wydał znaczny zbiór listów Karola 1 Króla Brytańii W pisanych do przyjaciół w czasie wojny domowej, i tych od- powiedzi, dotąd w utaieniu chowane po wielu familiach.

Prezydent Jefferson zwołał Kongres Ame-kański na d. 26 października. W Plimouth czwartą wyprawę Admiralicya gotować kazała, składać się będzie z 8 tysięcy lądowych żoł- nierzy. Z Jndyi wschodniej powrócił naywyż- szy tamże komendant woysk Angielskich, i zwycięzca Marattów G. Lord Lake. Przez Got- henburg odbieramy wiadomość niespodziewaną; że Król Szwedzki do Malmoe powróciwszy z wyspy Rugen uczynić kazał odezwę do Mar- szalka Brune bawiącego w Stralsundzie, ieśliby nie podobno było przywrócić pokoy między Francją i Szwecją; narzeka Gustaw Adolf, że w naypotrzebniejszą chwilę, gdy naytrudnie- sze dzieło z nieprzyacielem następowało, zo- stał przez Anglików opuszczony, którzy woyska swoje z Pomeranii do Zelandyi przenieśli; za- tém nie czuie się obowiązany dochować przy- mierze od Anglikow zerwane. Jmni przydają, że ten Monarcha odmówił wyraźnie Mini- striom naszym przykładać się do strzeżenia Sun- du ciążniny i osadzenia krajów Duńskich. Co- kolwiek się stanie, Oppozycja zawsze mieć bę- dzie gotową przyczynę do narzekania przeciw rządowi, i dowodzenia, że ofiarami swemi Szwedów zprzymierzonych do upadku nachylił.

Wspomnieliśmy że Katolicy Irlandzcy nową prozbę podali Parlamentowi; niektóre ich my- śli wypisujemy. Konstytucya Angielska dzie- dzictwem jest poddanych Króla. Przodkowie

nasz poddając się iego poprzednikom, warowali sobie swobodę i przywileie Brytannom własne. Królowie i Parlamenta umowę poświęciły; ży- liśmy swobodnie lat 600; od lat 100 zaczęli nam wydierać Anglicy, pod pozorem że Kato- licy Irlandzcy wierność zachowali Jakóbowi z którego Anglia i Szkocya z tronu zpychały. W oświecenszym dziś wieku czyniemy odzew od nowości do zwyczajów dawnych, od gwałtu do słuszności, od przemocy do rozumu, od bez- prawia do sprawiedliwości prawodawców piastu- iących los i szczęście narodu Brytańskiego, od ustaw przeciwnych konstytucyi, sposobowi my- ślenia Anglików, pisanych w czasie zamiesz- nia, do konstytucyi samey i porządku przyro- dzonego.

Wydarto Katolikom swobodę i obywatelaki przywilej w czasie domowej niezgody; zemsta, nienawiść, fanatyzm, duma zwycięzców, pa- stwienie się nad zwyciężonemi nie dozwoliły prawodawcom dojrzałe rzecz poznawać. Wy- darto niby docześnie pod pozorem boiaźni i potrzeby, dla ukarania i nawrócenia ludzi ma- iących przeciwne opinie polityczne, później zwy- czaj i nałóg przemienił gwałt w prawo nie- wzruszone. Za cóż przecie nas karano? Nie wyłamaliśmy się nigdy z pod iarzma ciężkiego by- liśmy statecznie przywiązani do religii oyców naszych, wyznawce wiary która nie przeciwi się rządowi, owszem posłuszeństwo nakazuje. Zamknięty jest Katolikom naypierwszym wstęp do urzędów cywilnych i woyskowych, otwarty jednak ostatniemu z poddanych innego wyzna- nia; iesteśmy w kraju własnym i oyczyźnie tu- łacze, przychodnie, cudzoziemcy. Cztery piąte części ludu Irlandzkiego są w tak opłakanyim stanie.

Uciśnieni, wzgardzeni, poniżeni iesteśmy w pożyciu domowem i publicznem, w handlu, naukach, przemyśle, znosić musimy wieloraki gwałt i niesprawiedliwość, urodzenie, talenta, cnota nie zastaniaią nas przeciw podeyrzeniu; panującey religii wyznawcom wszystko się go- dzi względem Katolików nieszczęśliwych pod zastoną prawa. Wolność właściwa człowiekowi w społeczeństwie, swoboda prawem dozwolona poddanym narodu Brytańskiego czcze są słowa dla nas. Mówiemy z żalem i rozpaczą nie iako Katolicy, ale bardziej iak Irlandczykowie, za sprawą nie tylko osobistą, ale raczey publiczną i narodową; domowe dzieie uczą, że religia pozor dała do ucisku, rzeczywiscie zaś duch monopolium politycznego prawdziwem był źró- dłem niezgody naszej z Anglikami i ucisku Ir- landyi. Przekonani iesteśmy, że ustawy dzisiej- sze przeciwią się wolności i dobru większey części ludu naszego, szkodzą nawet całej Bry- tańii, osłabiając przywiązanie i gorliwość tak wielu synów o honor i całość matki powsze- chney.

Przypominaią Katolicy, że Parlament Du-

bliński przed zgaszeniem swoim zniósł nie-
które ustawy niesłuszne, ścieląc zaś drogę do
zniesienia innych oświadczenie zapisał. Względ
mając na spokojne zachowanie się Katolików
Irlandzkich przez lat wiele, osądził za rzecz
słuszną Parlament znieść wszystkie ustawy dla
nich uciążliwe, a to czyniąc powiększy potęgę
i pomyślność poddanych Króla, Porówna wszyst-
kich w używaniu swobod obywatelskich, iak
przyrodzenie i konstytucya mieć chciały, połą-
czy wszystkich synów iedney oyczyzny ogniem
nierozzerwanego braterstwa Te są słowa zgaszo-
nego Parlamentu Katolicy ieszcze oświadczaią
uroczyście, że nie pożądają naruszyć prawa, dzier-
żawy, przywileje, dochody Biskupów i ducht-
wienstwa Angielskiego w Irlandyi prawnie im
nadane; lecz tylko proszą, ażeby iedno ze wszyst-
kiemi Króla poddanemi prawo mieli, i wstęp nie
zagrodzony do urzędów, honorów, zaszczytów,
zasługi, i nadgrody, iaką wdzięczna oyczyzna
dla przywiązanych synów, bez względu na re-
ligią przeznacza z pobudek sprawiedliwości i za-
chęcenia. Niech Parlament znosząc prawa uciąż-
liwe, dzikie, okrutne, i niehumanitarne dopuści Ka-
tolików do używania innych, które każdy z pod-
danych Brytańni W. ma za naydroższe dzie-
dzictwo.

MEDIOLAN d. 12 Września. Neapoli-
tańskie listy wiadomość trudną do wiary i po-
twierdzenia potrzebującą przyniosły, że Król Fer-
dynand 4 z familią wyjechał z Palermu, opuścił
Sycylią, i udał się niewiadomo w które strony.
Wice Król Włoski Eugeniusz wydał rozkaz do
wszystkich portów Królestwa naszego ażeby o-
kręta Rossyjskie do nich zawiające, lub na mo-
rze spotkane przez żeglarzów, iak naylepiej
sposobem przyjacielskim były przyjmowane, i
opatrzone we wszelkie potrzeby. Tenże pisał do
obywatelów miasta Cattaro wojskiem Francuz-
kiem niedawno osadzonego, iż ieżeli znajdowa-
li się tacy między niemi, którzy po traktacie
Presburskim zasłużyli na nielaskę rządową, Na-
poleon przeszedł ich postępy puszczając w niepa-
mięć; przyszłe tylko nieposłuszeństwo karane
będzie.

Król Neapolitański Józef uczynił znaczny
fundusz na edukacyą panienek ubogich. Okręta
które z portów Otranto i Bari 10 tysięcy żoł-
nierza zaniosły do Corfu i drugich wysp Jońskie-
go morza, powróciły Anglików nie spotkawszy
nigdzie; żegluga w Adryatyckiej odnodze zdaie
się kwitnąć; to samo mówić można o handlu
Neapolitańskim po oddaleniu się flott Angiel-
skich ku brzegom Tureckim; kraj ów od lat 3
miał wielkie urodzaje; sama prowincya Lecce o-
liwy dziś przedać może za 8 millionów dukatów,
nie ubezpieczając się iednakże kupcy, nie wi-
dząc pokoju pożądanego na morzu.

NEW YORK d. 31 lipca. Z rozkazu
Prezydenta Jefferson, wice Prezydent Clinton z
dobranami Officerami przybył do nas weyrzeć

mając, iakie nowe twierdze założyć trzeba, że-
by miasto i port od Angielskiej napaści bezpie-
czne były. D. 26 Sulton czynił publiczne do-
świadczenie maszyny podmorskiej zwanej, którą
sam wynalazł na zniszczenie przeciwnych okrę-
tów; zanurzwszy łódkę swoją głęboko w wodzie
tak że widzianą nie była, dawał ognia z pod-
wodney batteryi do statku od 300 beczek umyślnie
na to przeznaczonego, który stał w pewnej od-
ległości, i w okamgnieniu na powietrze wysa-
dził. Tenże Sulton robi teraz łódź 140 stop dłu-
gą, która ma być prowadzona i kierowana bez
ręki ludzkiej, za pomocą samej tylko pary.

Gdy podobna i bliska jest Amerykanom
wojna z Anglikami, która dwóch narodów postać
odmienić może, pożytecznie będzie wiedzieć w
jakim dziś stanie znajduje się Rpta. Mieszkań-
ców białych liczy 5 millionów 200 t. domów
million 225 t. gruntu uprawnego 40 millionów
morgów, koni million 200 t. bydła rogatego 3
milliony.

dokończenie później.

Odezwa którą wydał do mieszkańców Pen-
sylvanii Gubernator Mackean godna jest powsze-
chney wiadomości. Honorowi, powiada, wolno-
ści, i udzielności naszej dziś grozi naród, nad
którym niegdy tryumf odnieśliśmy Amerykanie
w pamiętnej walce r. 1776 zaczętej. Trzeba
raz ieszcze okazać przed światem patriotyzm,
odwagę, i wytrwałość, która niegdy zwycięztwo
nam dała. Dzieci bohaterów i mężów wielkich
naydroższe ich dziedzictwo zachowacie w cało-
ści; dobra sprawa i święta odważniejszymi u-
czyni w odparciu niesłusznej i nagłej napaści.
Od r. 1783 rząd nasz usiłował naymocniej za-
chować przyjaźń z Brytańnią; lecz iey Mini-
strowie inny zamiar mieli. Nie pamiętamy że-
by Amerykanom okazano kiedy przyjaźń i chęć
dobrą; tysiączne są przykłady złej woli, po-
gardy, nieznosnej dumy, przeciw handlowi na-
szemu zawiści. Połamano uroczyste przymie-
rza, zabierano gwałtem, zabijano maytków na-
szych; Amerykańskie okręta ze wzgardą prawa
narodów imane były, własność nasza zbogaciła
Officerów morskich wielu Jerzego 3. Za-
iechali morze oblewające brzeg Rptey, grozili
prowincjom lądowym; nakoniec dobrowolnie i
rozmyślnie okryli zniewagą flagę Stanów; frega-
ta ustąpić musiała haniebnej przemocy; wielu
maytków zamordowanych i zkałeczonych widzie-
my; 4 ziomków naszych porwano. Już tu nie i-
dzie o własność szczególną dotąd bezkarnie gra-
bioną po wszystkich morzach; honor i udziel-
ność gwałt cierpi. Każda kula z okrętu Leopard
na fregatę Chesapeake rzucona serce Ameryka-
nów wszystkich przeszywała, którykolwiek ie-
szcze godni iesteście nosić to imię. Lecz ieżeli
rząd Angielski widząc skłonność naszą do poko-
iu, stąd wnosił, że już nigdy nie weźmiemy o-
ręża, chociażby nas znieważano naybardziej,
zblądził, i wkrótce pozna, że honor i udzielność
ceniemy nad życie.